

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Petra Šebka a JUDr. Evy Lukotkové

v právní věci žalobců: **a) Opavská lesní a.s.**, se sídlem Krajánkova 11/2390, Praha 4, **b) Lesy Beskydy, a.s.**, se sídlem Žižkova 965, Frýdlant nad Ostravicí, **c) Lesostavby Frýdek – Místek a.s.**, se sídlem Slezská 2766, Frýdek – Místek, **d) AGROFOREST a.s.**, se sídlem Nová Pláň 26, Nová Pláň, **e) R-LES, a.s.** (dříve Lesní společnost Plasy, a.s.), se sídlem K Cementárně 536, Kaznějov, **f) Lesy Hluboká nad Vltavou a.s.**, se sídlem Lesní 691, Hluboká nad Vltavou, **g) UNILES, a.s.**, se sídlem Jiříkovská 832/16, Rumburk, **h) Jihočeské lesy, a.s.**, se sídlem Rudolfovská 202/88, České Budějovice, **i) Wotan Wood, a.s.** (dříve Lesy Vyšší Brod, a.s.), se sídlem Rudolfovská 202/88, České Budějovice, **j) Wotan Forest, a.s.** (dříve Lesy Tábor, a.s.), se sídlem Rudolfovská 202/88, České Budějovice, všichni zastoupeni JUDr. Martinem Nedelkou, Ph.D., advokátem, Schönherr s.r.o., nám. Republiky 1079/1a, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem třída Kpt. Jaroše 7, Brno,

za účasti: **1. Hranická lesní, a.s.**, se sídlem Olšovec, Boňkov 133, Hranice, **2. SOLITERA, spol. s r.o.**, se sídlem Palackého nám. 77, Hořovice, **3. CE WOOD, a.s.**, se sídlem Zlínské Paseky 3662, Zlín, **4. DŘEVO – MÁLEK s.r.o.**, se sídlem Protivanov 375, **5. Lesní společnost Stříbro, a.s.**, se sídlem Plzeňská 250, Stříbro, **6. Lesní společnost Přimda, a.s.**, se sídlem Ovocný trh 1096/8, Praha 1, **7. Lesy České republiky, s.p.**, se sídlem Přemyslova 1106, Hradec Králové, zastoupen Mgr. Bohuslavem Hubálkem, advokátem, Advokátní kancelář Jansta, Kostka spol. s r.o., Těšnov 1/1059, Praha 1, **8. MALESSPOL, s.r.o.**, se sídlem Knínice 225, Knínice u Boskovic, zastoupený JUDr. Olgou Hubenou, advokátkou, U Vážné studny 11, Boskovice, **9. LESS & FOREST s.r.o.**, se sídlem Bohdaneč 136,

o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.j. R 171, 172, 173/2007/02-23786/2007/310-KK ze dne 17.12.2007,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.j. R 171, 172, 173/2007/02-23786/2007/310-KK ze dne 17.12.2007 **se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení o žalobě ve výši 81 000,- Kč k rukám JUDr. Martina Nedelky, Ph.D., advokáta se sídlem nám. Republiky 1079/1a, Praha 1, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci f) náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17.2.2009, č.j. 62 Ca 16/2008 – 203, ve výši 5 400,- Kč k rukám JUDr. Martina Nedelky, Ph.D., advokáta se sídlem nám. Republiky 1079/1a, Praha 1, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu žádných nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci a) – j) - původně žalobci a) - o) – napadají společnou žalobou rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.j. R 171, 172, 173/2007/02-23786/2007/310-KK ze dne 17.12.2007, kterým byly zamítnuty rozklady a potvrzeno předchozí rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže vydané v prvním stupni správního řízení č.j. S 227/2005-13365/2007/510-MO ze dne 17.8.2007.

I. Shrnutí podstaty věci

Žalovaný rozhodl, že Lesy České republiky, s.p. jako veřejný zadavatel podle § 2 odst. 1 písm. a) bodu 4. zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“), se dopustil správního deliktu podle § 102 odst. 1 písm. b) ZVZ, a sice tím, že ve dnech 26.9.2005 až 25.11.2005 uzavřel s jednotlivými lesnickými společnostmi smlouvy na plnění, aniž by tak učinil v zadávacím řízení ve smyslu § 25 ZVZ, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit hodnocení nabídek. Žalovaný zadavateli uložil pokutu ve výši 1 000,- Kč a přede-psal náhradu nákladů řízení ve výši 1 000,- Kč.

Plnění, které mělo být podle žalovaného kontrahováno v zadávacím řízení podle ZVZ, je podle žalovaného veřejnou zakázkou „Uzavření rámcové smlouvy na dodávky komplexních lesnických činností, Smlouvy na provádění pěstebních činností a Smlouvy na provádění těžebních činností v rámci jedné smluvní jednotky (místo

realizace – Česká republika)“, jejíž oznámení ze dne 22.6.2005 Lesy České republiky, s.p. uveřejnil na svých internetových stránkách www.lesy.cz dne 24.6.2005.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí provedl eurokonformní výklad § 2 odst. 1 písm. a) bodu 4. ZVZ za použití Směrnice Rady ES č. 93/36/EHS a na základě jeho výsledku dovedl, že Lesy České republiky, s.p. je veřejným zadavatelem, a tedy měl při kontraktaci shora uvedených smluv postupovat podle ZVZ. Otázka, zda tomu tak je, tedy představuje spornou otázku v právě projednávané věci. Žalobci byli účastníky správního řízení před žalovaným, Lesy České republiky, s.p. s nimi uzavřel jednotlivé smlouvy; žalobci závěr žalovaného, jenž se jich podle jejich tvrzení dotýká na jejich veřejných subjektivních právech, napadají žalobou.

II. Shrnutí žalobních bodů

Žalobci napadají shora uvedené rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu; žalobní body obsažené v žalobě, opřené o podrobnou argumentaci, soud strukturoval následovně:

Žalovaný se podle žalobních tvrzení předně odchýlil od svého dosavadního právního názoru, podle něhož Lesy České republiky, s.p. veřejným (ani jiným) zadavatelem podle ZVZ nebyl. Porušil tím zásadu legitimního očekávání a zásadu předvídatelnosti rozhodování správních orgánů. Dne 7.2.2005 žalovaný podal stanovisko, podle něhož plnění kontrahované shora uvedenými smlouvami je souhrnem vzájemně provázaných smluvních ujednání, která celkově představují příjem a nikoli výdej finančních prostředků, a proto není naplněna definice veřejné zakázky podle § 6 odst. 2 ZVZ. Dne 6.6.2005 žalovaný rozhodl ve věci možného porušení právní normy jiného právního předpisu (§ 11 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů), přitom podle tohoto rozhodnutí mají být shora uvedené smlouvy kontrahovány mimo režim ZVZ – na základě transparentních a nediskriminačních výběrových řízení. Dne 21.7.2005 vydal žalovaný rozhodnutí o zastavení správního řízení o přezkum úkonů zadavatele podle ZVZ při zadávání jiné, svým obsahem však obdobné veřejné zakázky („HB Omický potok, km 1,015 – 3,115“), podle něhož nedošlo k porušení ZVZ, neboť Lesy České republiky, s.p. nejsou veřejným zadavatelem, protože tento subjekt má komerční charakter, působí za účelem tvorby zisku a nesplňuje tedy podmínky veřejného zadavatele. Obdobně rozhodl žalovaný dne 21.7.2005 ve věci jiné, svým obsahem obdobné veřejné zakázky „HB Křetinský potok, km 0,930 – 1,630“. Tentýž právní názor byl pak žalovaným potvrzen ve stanovisku ze dne 2.8.2005. Žalobci pak podrobnou argumentací dovozují, že ke změně právního názoru nebyly splněny podmínky respektující zejména kritéria ústavnosti, a není vysvětleno, proč k takové změně došlo; žalobci tu mimo jiné poukazují na skutečnost, že stanovisko žalovaného, které bylo založeno na opačném právním názoru jako nyní napadené rozhodnutí, bylo vydáno státnímu podniku Lesy České republiky ke konkrétnímu dotazu před zahájením napadených výběrových řízení – a adresát z něj legitimně vycházel.

Žalobci dále podrobnou právní argumentací zpochybňují samotný eurokonformní výklad § 2 odst. 1 písm. a) bodu 4. ZVZ; jednak tato metoda nebyla možná, nadto byla i v případě její možnosti chybná. Na komunitární úrovni je kategorie veřejných zadavatelů definována v čl. 1 písm. b) Směrnice Rady ES 92/50/EHS, v čl. 1 písm. b) Směrnice Rady ES č. 93/36/EHS a v čl. 1 písm. b) Směrnice Rady ES č. 93/37/EHS. Takovým zadavatelem je subjekt zřízený nebo založený za zvláštním účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu. Česká vnitrostátní právní úprava obsažená v § 2 odst. 1 písm. a) bodu 4. ZVZ se však podstatně liší, když za takového zadavatele považuje subjekt (právní osobu) zřízený zákonem nebo na základě zákona, aniž by byl kodifikován dovětek k potřebám veřejného zájmu, podle něhož nemají mít průmyslovou nebo obchodní povahu. Jde o implementační (transpoziční) nedostatek, který nelze zhojit přímou aplikací komunitárních směrnic (takto nelze uložit povinnost jednotlivci) ani použitím eurokonformního výkladu s využitím textu komunitárních směrnic, neboť v obou druhých předpisů (komunitární směrnice na jedné straně a ZVZ na druhé straně) jsou obsažena fakticky jiná pravidla. Eurokonformní výklad žalovaného nahrazuje skutečnou vůli českého zákonodárce (při přijetí ZVZ), porušuje zásadu právní jistoty, stanoví jiný režim pro Lesy České republiky, s.p., než který je podáván z komunitárních směrnic. Neměl být proto využit eurokonformní výklad, ale měl být vykládán samostatně a nezávisle jen § 2 odst. 1 písm. a) bod 4. ZVZ.

Žalobci zpochybňují jak argumentaci a závěry za použití eurokonformního výkladu, tak argumentaci a závěry bez jeho použití. Lesy České republiky, s.p. nebyl „zřízen“ zákonem ani na jeho základě, ale „založen“ zakládací listinou Ministerstva zemědělství podle zákona č. 111/1990 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním podniku“). Žalobci dovozují, že jde o dva odlišné instituty, a tedy není splněna první podmínka podle ZVZ. Stejně tak není podle žalobců splněn účel „uspokojování potřeb veřejného zájmu“. Nic v tomto směru není vyjádřeno v zakládací listině, nadto závěr žalovaného, podle něhož každý státní podnik je za účelem veřejného zájmu zřizován, je pouze proklamativní; právní forma tu není rozhodující, naopak je rozhodující konkrétní účel, jasně deklarovaný. Opírá-li žalovaný tento účel o jedinou skutečnost, a sice že tento státní podnik vykonává k uspokojení potřeb veřejného zájmu činnost odborného lesního hospodáře podle § 37 odst. 6 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o lesích“), pak tuto činnost hodnotí nesprávně, neboť jde o činnost, kterou lze vykonávat i jinou osobou k tomu pověřenou (nejen Lesy České republiky, s.p.), nadto jde o činnost obchodní, která je každou takovou osobou vykonávána za běžných komerčních podmínek - za úplatu; podstatné je, že nejde o žádné exkluzivní právo pro Lesy České republiky, s.p., které by omezovalo konkurenční vztahy mezi odbornými lesními hospodáři. Navíc jde o činnost pouze okrajovou (výkon této činnosti se na zisku státního podniku Lesy České republiky v roce 2005 podílel v míře toliko 1,07%). Jiná činnost není činností ve veřejném zájmu, Lesy České republiky, s.p. jsou běžným podnikatelským subjektem, který nemá žádné specifické postavení (není ani efektivně státem kontrolován). Pokud jde o „starost o lesy“, pak ani tu nejde o žádný zvláštní veřejný zájem, neboť jde o činnost, kterou vykonávají shodně všichni vlastníci soukromých lesů. Nadto i kdyby měl být použit eurokonformní výklad za použití

komunitárních směrnic, není podle žalobců splněna podmínka potřeby veřejného zájmu jiné než průmyslové nebo obchodní povahy; není vyhrazen vliv státu, činnost má komerční charakter, jde o činnost prováděnou na komerčním principu desítkami subjektů na trhu, subjekt sám nese celé riziko své činnosti, není předvídan mechanismus záruk za podnikatelská rizika (ta nepřecházejí na stát), stát nemá přímý vliv na ekonomické aktivity tohoto subjektu.

Žalovaný nadto neprovedl důkazy navrhované žalobci, aniž by jejich neprovedení řádně zdůvodnil. Tyto návrhy se týkaly podstaty činnosti „výkon funkce odborného lesního hospodáře“ podle § 37 zákona o lesích, šlo přitom o důkazy podstatné, neboť právě z charakteru této činnosti žalovaný dovodil, že podmínky pro kvalifikaci státního podniku Lesy České republiky jako veřejného zadavatele jsou z podstatné části opřeny o výkon této činnosti; právě ta podle žalovaného nemá komerční charakter. Jednak je tento závěr sám o sobě podle žalobců nesprávným, nadto podle žaloby výkon této činnosti se na zisku státního podniku Lesy České republiky v roce 2005 podílel v míře toliko 1,07%. Proto žalobci navrhli důkaz výsledkem osob vykonávajících tuto činnost.

Žalovaný neprovedl ani další z navrhovaných důkazů, a sice obsahem listin dokládajících korespondenci mezi Evropskou komisí a Českou republikou ve věci údajně chybné transpozice komunitárních směrnic, kdy údajně chybná transpozice měla z dosahu kategorie veřejných zadavatelů vyloučit právě Lesy České republiky, s.p. Žalobci namítají, že v této korespondenci je obsaženo stanovisko České republiky, která se měla zavázat v tom směru, že chybnou transpozici napraví změnou výkladu; právě nepřipustnost takové změny, která má mít podle žalobce oporu v uvedeném vyjádření České republiky, žalobci v žalobě namítají.

Dále žalobci namítají nejasný a nepřesně formulovaný výrok prvostupňového rozhodnutí, napadeným rozhodnutím potvrzeného. Žalovaný v něm totiž přesně nevyjmenoval, jakými konkrétními smlouvami mělo dojít k porušení ZVZ, přitom tato otázka souvisí i s posouzením toho, zda jde o jedinou zakázku s více dílčími plněními nebo o více veřejných zakázek (tj. 119, resp. 120).

Ze shora uvedených důvodů, v žalobě podrobně argumentovaných, žalobci navrhuji zrušení napadeného rozhodnutí a vrácené věci žalovanému k dalšímu řízení.

Na svém procesním stanovisku setrvali žalobci po celou dobu řízení před soudem.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření důvodnost žaloby popírá. Setrvává na závěrech, které prezentoval v napadeném rozhodnutí; podstatná část námitek byla již uplatněna ve správním řízení a žalovaný se s nimi vypořádal v napadeném rozhodnutí. Na jednotlivé body napadeného rozhodnutí žalovaný odkazuje.

Žalovaný předně rozhodoval v souladu se zásadou legality; zásadu legitimního očekávání nelze vnímat jako imperativ znemožňující změnu právního názoru. Žalovaný zdůvodnil, co jej ke změně vedlo – a taková změna je legitimní.

Navrhované důkazy by podle žalovaného ničeho nepřinesly; výsledky odborných lesních hospodářů by nepřinesly více, než co mohlo vyplynout z vyjádření žalobce; není podstatné podrobné objasnění fungování tohoto institutu a otázka, zda v této oblasti existuje konkurenční prostředí. Lesy České republiky, s.p. jsou „pojistným“ odborným lesním hospodářem pro případ, že by tu konkurenční prostředí zaniklo či přestalo plnit svoji funkci. Stejně tak korespondence mezi Evropskou komisí a Českou republikou nemá na posouzení věci žádný vliv. Korespondence je irelevantní, rozhodnutí se o ni neopírá, nebyla podkladem rozhodnutí.

Výklad žalobců ohledně rozdílu mezi „založením“ a „zřízením“ je nesprávný, mezi těmito pojmy neexistuje rozdíl, jenž by měl oporu v právních předpisech, žalovaný použil teleologickou metodu výkladu, která reflektuje roztržitost při výkladu těchto pojmů.

Neurčitý právní pojem „veřejný zájem“ byl rovněž podrobně argumentován v napadeném rozhodnutí, a sice k vyložení textu ZVZ. Veřejný zájem tak byl vyložen ve světle chápání tohoto pojmu v tuzemském právním prostředí, tento pojem zahrnuje i podmínku povahy nikoli průmyslové nebo obchodní, odkazy na judikaturu Evropského soudního dvora v tomto ohledu nebyly odkazy sloužícími pro interpretaci tohoto pojmu, ale odkazy na posuzování případů, kdy subjekt vykonává činnost jak ve veřejné zájmu, tak činnost jinou.

Na základě shora uvedeného žalovaný navrhuje, aby žaloba byla v celém rozsahu jako nedůvodná zamítnuta.

Na svém stanovisku setrval žalovaný po celou dobu řízení před soudem.

IV. Dosavadní průběh řízení před soudy

Zdejší soud již o žalobě jedenkrát rozhodl, a sice rozsudkem ze dne 17.2.2009, č.j. 62 Ca 16/2008 – 203, tak, že žalobu zamítl. Ke kasační stížnosti žalobce f) pak Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 30.6.2010, č.j. 5 Afs 62/2009 – 282, rozsudek zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Důvodem ke zrušení byla skutečnost, že zdejší soud se nesprávně vypořádal se žalobním tvrzením poukazujícím na změnu právního názoru žalovaného, k němuž došlo před vydáním napadeného rozhodnutí. Přestože neměl zdejší soud k dispozici předchozí rozhodnutí a stanoviska žalovaného, na která žalobci poukazovali, dospěl k závěru, že tato rozhodnutí a stanoviska nemohla založit legitimní očekávání žalobců, že Lesy České republiky, s.p. není veřejným zadavatelem. Navíc však podle Nejvyššího správního soudu zdejší soud hodnotil a posuzoval situaci, kterou měl posuzovat a vyjádřit se k ní žalovaný, což neučinil. Nejvyšší správní soud dospěl

k závěru, že žalovaný se k námitce žalobců, uplatněné již ve správním řízení, že ve správním řízení došlo k porušení zásady předvídatelnosti a legitimního očekávání, a k důkazům k této námitce navrženým, jednak nevyjádřil a neodůvodnil, jednak důkazy v tomto směru navržené neprovedl.

Tímto právním názorem je zdejší soud podle § 110 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), vázán.

V. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s.ř.s.), osobami k tomu oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.); jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Žaloba je důvodná.

Zdejší soud se po zrušení jeho předchozího rozsudku ze dne 17.2.2009, jak je uvedeno shora, omezil na posouzení toho žalobního bodu, v němž bylo namítáno porušení zásady předvídatelnosti a legitimního očekávání, že na Lesy České republiky, s.p. nelze nahlížet jako na veřejného zadavatele. Při posouzení tohoto žalobního bodu totiž zdejší soud shledal žalobu důvodnou – a tato skutečnost sama o sobě je důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Jak zdůraznil v předchozím zrušovacím rozsudku ze dne 30.6.2010 Nejvyšší správní soud, žalovaný ve svém prvostupňovém rozhodnutí ze dne 17. 8. 2007 se ke své předchozí opačné praxi, v níž státní podnik Lesy České republiky nepovažoval za veřejného zadavatele ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) bod 4. ZVZ nevyjádřil, s výjimkou odůvodnění výše uložené pokuty, v němž uvedl bez konkrétní citace dokumentů, že uložil státnímu podniku Lesy České republiky jen symbolickou pokutu (1 000 Kč, když v jiné části odůvodnění rozhodnutí uvádí na základě svého výpočtu, že předpokládaná cena veřejné zakázky podle § 20 odst. 2 písm. b) ZVZ činila 6 003 000 000 Kč), protože vzal v úvahu skutečnost, že v minulém období vydal rozhodnutí a mj. státnímu podniku Lesy České republiky zaslal stanoviska, z nichž bylo možno učinit závěr, že státní podnik Lesy České republiky není veřejným zadavatelem dle § 2 odst. 1 písm. a) bodu 4. ZVZ, případně že by šetřená veřejná zakázka nemusela být veřejnou zakázkou ve smyslu § 6 odst. 1 ZVZ. V jiné části odůvodnění prvostupňového rozhodnutí žalovaný uvádí svůj závěr, že státní podnik Lesy České republiky je veřejným zadavatelem počínaje od 1.5.2004, kdy nabyl účinnosti ZVZ. Od uvedeného data musí Lesy České republiky, s.p. při uzavírání svých úplatných smluv, na základě kterých dochází k výdeji jeho finančních prostředků, postupovat dle ZVZ. Už v rozkladu ze dne 10. 9. 2007 proti prvostupňovému rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2007 jeho podatelé namítali porušení zásady legitimního očekávání dle § 2 odst. 4 správního řádu v podstatě se stejným odkazem na dřívější rozhodnutí žalovaného jako později v žalobě. Žalovaný v napadeném rozhodnutí (str. 24) k otázce porušení principu předvídatelnosti rozhodování správního orgánu uvedl, že tato zásada je pouze jednou z mnoha zásad, které správní řízení ovládají, a dále, že žalovaný v prvostupňovém rozhodnutí uvedl,

že důvodem pro odklon od rozhodovací praxe byla skutečnost, že v době vydání citovaného rozhodnutí vycházel z nesprávných a neúplných podkladů a dospěl k závěru, že tato námitka není důvodná. Neshledal, že by odůvodnění prvostupňového rozhodnutí trpělo vadou z uvedeného důvodu. Z obsahu prvostupňového rozhodnutí ze dne 17. 8. 2007 však nevyplývá, že by se v něm žalovaný vyjadřoval ke své předchozí rozhodovací praxi, respektive stanoviskům o tom, zda státní podnik Lesy České republiky je veřejným zadavatelem ve smyslu ZVZ a zda a proč svoji praxi změnil. Žalovaný se vyjádřil konkrétně jen k rozhodnutí ze dne 21. 7. 2005, č. j. VZ/S110/05-151/3121/05-MO tak, že bylo vydáno až po vyhlášení šetřených veřejných zakázek a tudíž se jej Lesy České republiky, s.p. nemohl dovolávat, nikoliv k jeho obsahu, a dále k rozhodnutí ze dne 6. 6. 2005, č. j. S1/05-3864/05-OOHS tak, že bylo vydáno v řízení o možném porušení zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, a problematika státního podniku Lesy České republiky coby veřejného zadavatele v něm závazně nebyla ani nemohla být řešena. K ostatním v rozkladu namítaným rozhodnutím a stanoviskům se nevyjádřil vůbec.

Z právě uvedeného již Nejvyšší správní soud sám v řízení o kasační stížnosti proti předchozímu rozsudku zdejšího soudu ze dne 17.2.2009 dospěl k závěru, že žalovaný ani v jednom z obou rozhodnutí (ani v prvostupňovém, ani v žalobou napadeném druhostupňovém) se k námitce uplatněné již ve správním řízení, že ve správním řízení došlo k porušení zásady předvídatelnosti a legitimního očekávání, a k důkazům k této námitce navrženým, jednak nevyjádřil a neodůvodnil, a jednak důkazy v tomto směru navržené neprovedl. Tato skutečnost je tedy nyní v právě projednávané věci postavena Nejvyšším správním soudem najisto.

Napadené rozhodnutí je tudíž v této otázce rozhodnutím nepřezkoumatelným, neboť z něj není patrné, jakým způsobem se konkrétně s rozkladovým tvrzením žalobců vypořádalo, tj. jak konkrétně odklon od své předchozí výkladové praxe zdůvodňuje. To je důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

Nejvyšší správní soud v jiném souběžně vedeném řízení dříve zakončeném vydáním rozsudku č. j. 1 AfS 50/2009 – 233 ze dne 16. 3. 2010, publikovaném na www.nssoud.cz, uvedl, že „...pokud správní orgán zamýšlí rozhodnout v obdobném či shodném případě jiným způsobem, může tak učinit pouze, jak stanoví § 2 odst. 4 správního řádu, pokud je to důvodné. Zásada legitimního očekávání účastníka správního řízení nemá absolutní hodnotu a je např. omezena jinými zásadami, jež je v rámci správního řízení správní orgán povinen respektovat. Zásada legitimního očekávání je omezena zejm. zásadou legality (§ 2 odst. 1 a 2 správního řádu) či zásadou účelnosti a souladu zvoleného řešení s veřejným zájmem (§ 2 odst. 4 správního řádu). Jedním ze závažných důvodů, na základě nichž může správní orgán prolomit legitimní očekávání účastníků správního řízení, by mohl být např. rozpor rozhodování správního orgánu s právními předpisy. Avšak i v případě opodstatněné změny v rozhodovací činnosti správních orgánů je nutno dodržet požadavky kladené na tuto změnu, tj. i zde musí být změna správní praxe řádně odůvodněna, když jediné takový postup odpovídá nárokům transparentní aplikace práva a právní jistoty...“.

Dále Nejvyšší správní soud uvedl, že „...pokud v době rozhodování správního orgánu existovalo stanovisko, resp. rozhodnutí obsahující odlišný právní názor od následně vydaných rozhodnutí, byl správní orgán povinen se těmito správními akty ve svých rozhodnutích zabývat, zvláště tehdy, pokud se chtěl od názoru v nich vyjádřeného odchýlit, byl povinen takovou změnu právního názoru odůvodnit...“. Stejný postoj pak Nejvyšší správní soud zaujal i v rozsudku ze dne 30.6.2010, č.j. 5 Afs 62/2009 – 282, který je včetně právního názoru v něm vyjádřeného pro další osud právě projednávané věci rozhodující.

Žalovanému je tedy věc podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vracena k dalšímu řízení. Na žalovaném nyní bude, aby se předchozími svými rozhodnutími a stanovisky, vydanými před vydáním napadeného rozhodnutí, na která poukazují žalobci (a na která poukazovali už v průběhu správního řízení) podrobně a konkrétně zabýval, a pokud se bude chtít od názorů, které dříve prezentoval, odchýlit, musí jeho rozhodnutí obsahovat náležité odůvodnění.

Teprve bude-li najisto postavena odpověď na otázku, zda se žalovaný od své předchozí výkladové praxe odchyluje či nikoli, popř. z jakých důvodů tak žalovaný činí, lze posoudit oprávněnost takové změny z pohledu dodržení práv žalobců a navazující argumentaci, která byla obsažena v žalobě.

Stejně jako byl zdejší soud při svém rozhodování v této věci vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VI. Náklady řízení

O nákladech účastníků v řízení o žalobě soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobci byli ve věci úspěšní, a proto jim přísluší náhrada nákladů řízení za zaplacené soudní poplatky ve výši 30 000,- Kč (15 původních žalobců po 2 000,- Kč) společně s náklady právního zastoupení ve výši 51 000,- Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava zastoupení a žaloba coby podání týkající se věci samé – podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu při zastupování 15 žalobců, celkem 15x2 úkony po 2 100,- Kč se snížením o 20% podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu společně se dvěma režijními paušály po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 81 000,- Kč.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. za použití § 110 odst. 2 s.ř.s.; procesně úspěšnému žalobci f) náleží náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000,- Kč společně s náhradou za jeden úkon právní služby ve výši 2 100,- Kč (podání kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu s jedním režijním paušálem ve výši 300,- Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem ve výši 5 400,- Kč.

Osobám zúčastněným na řízení nebyla za dobu jejich účasti uložena žádná povinnost, v souvislosti s jejímž plněním by jim vznikly náklady, proto právo na náhradu nákladů řízení nemají (§ 60 odst. 5 s.ř.s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí je přípustná kasační stížnost za podmínek § 102 a násl. s.ř.s., kterou lze podat do dvou týdnů po jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Brně dne 5.1.2011

David Raus, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lucie Gazdová